

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

2021/22. KÖRZETI FORDULÓ 10. OSZTÁLY

BOLYAI JÁNOS

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA FLÓRA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KEREKES BARNABÁS középiskolai tanár
KAPOSINÉ BODÓ ANNA középiskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetői:

CSUKA RÓBERT villamosmérnök
WITTNER-BERTA ENIKŐ általános iskolai tanító

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar912>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Melyiket írtuk helyesen?
 - shakespeare-i*
 - Horatius-szal*
 - zrínyi-strófa*
 - Petrarcával*
 - Ó-magyar Mária Siralom*
- Melyik római istennek van görög megfelelője a felsorolásban?

Apollón, Démétér, Dionüszosz, Erósz, Héphaisztosz, Hermész, Poszeidón

 - Vulcanus*
 - Neptunus*
 - Venus*
 - Flora*
 - Minerva*
- Gozsdu Elek *Köd* című regényéből idézünk egy mondatot. Jelöljétek meg a rá vonatkozó igaz állításokat!

„A kartali bükkerdő mögül felkelő nap az eperfa sűrű lombjain keresztül beragyogott a homályos szobába, megaranyozta az ősök arcképeit, rávetette sugarát a kopott ráámában függő, nagy tükkörre, amely olyan homályos volt, mintha egy könny végigfutott volna rajta.”

 - E többszörösen összetett mondat öt tagmondatból áll.*
 - Mindösszesen hat helyhatározó található benne.*
 - Az igék többsége általános (alanyi) ragozású.*
 - A mondat tartalmaz névutót és névmást.*
 - Nincs példa benne sem hasonulásra, sem összeolvadásra.*
- Az alábbi versek közül azt jelöljétek meg, amelynek témája a szerelem!
 - François Villon: Ellentétek*
 - Jacopone da Todi: Stabat mater*
 - Horatius: Licinius Murenához*
 - Janus Pannonius: Saját lelkéhez*
 - Francesco Petrarca: Ti szerencsés füvek, boldog virágok*
- Az előző feladat költői közül melyik században élt a legkésőbbi?
 - XII.*
 - XIII.*
 - XIV.*
 - XV.*
 - XVI.*
- Mit tesz az, akire azt mondják, hogy *lenyeli a békát*?
 - Rossz napja van, mindent elront.*
 - Elfogad egy kellemetlen dolgot.*
 - Bedől egy nagy hazugságnak.*
 - Valamilyen kínos ügyet eltussol.*
 - Idegeseően sokat karattyol, és nem veszi észre magát.*
- Az alábbiak közül mely műfajok jellemzőek Janus Pannonius költészetére?
 - virágének*
 - elégia*
 - szonett*
 - ballada*
 - epigramma*
- Egy bevásárlólista tételei majdnem egy pentametert adnak ki. Ám egy szó hiányzik a sor hatodik helyéről. Melyik szóval lesz teljes a pentameter?

barnakenyér, dara, só, liszt, tea,, sajt

 - tészta*
 - üdítő*
 - kefir*
 - paprika*
 - fokhagyma*
- Jelöljétek meg a következtető mellérendelés kötőszavait!
 - hiszen*
 - tehát*
 - mivel*
 - eszerint*
 - ugyanis*
- Különböző állatos szólások, közmondások egy-egy kulcsszavát adjuk meg a betűik összekeverésével. Állítsátok helyre a szavakat, majd jelöljétek meg azokat az állatokat, amelyek szerepelnek az így megidézett szólás vagy közmondás valamelyikében! Segítségként az első betűk a helyükön maradtak.

KTÁÁS KNRAÓ MAALKK RKIAT SBÖETNTÉ

 - holló*
 - disznó*
 - tehén*
 - varjú*
 - macska*
- Mik jellemzik az ősi magyar hitvilág táltosát?
 - jellel születés*
 - révülés*
 - villámmal ábrázolás*
 - alakváltás*
 - regölés*
- A bibliai szerzők közül azt jelöljétek meg, aki a hagyomány szerint valamelyik újszövetségi fejezet írója!
 - Dávid*
 - Lukács*
 - Jónás*
 - Márk*
 - Dániel*
- Gyűjtsétek össze az összes olyan szót vagy toldalékos szóalakot, amelyben egyetlen mássalhangzó van, és ez a „t”! Milyen szófajú szó van közöttük?
 - névmás*
 - melléknév*
 - igekötő*
 - névutó*
 - melléknévi igenév*